

VÖRÖS LOBOGÓ

Az R. M. P. Arad-tartományi bizottsága és a tartományi néptanács lapja

XI. évfolyam, 3069. szám

4 oldal, 20 bani

1955. január 5. szerda

Lapunk tartalmából:

- A tartományi néptanács állam-
bizottságainak tevékenységéről
(2. oldal).
- S. Kennedy: A fajvédő Amerika
(2. oldal).
- A pénztárlabak becsapódik
(2. oldal).
- A dolgozók egészségvédelmének
szolgálatában (2. oldal).
- Pártélet — Az alapszervezet
közgyűlésének szerepe a község
időszéri kérdéseinek megoldásában
(3. oldal).
- Több-független a szakmai ver-
senyre (3. oldal).
- Politikai jegyzetek — Anglia —
amerikai atomtámaszpont (3. oldal).
- Gáll Gábor — a malomosz-
tály mestere (3. oldal).
- A Német Kommunista Párt
kongresszusa befejezte munkálatait
(3. oldal).
- A népek akarata (4. oldal).
- Egy német katona fényképe alá
(4. oldal).
- Eletre-halálra — Részlet Jean
Laffitte élmény-regényéből
(4. oldal).

A román nép és a nemzeti kisebbségek jogegyenlősége

Hazánkban a nemzeti kisebbségek ma teljes jogegyenlőséget élveznek a román néppel. A nemzeti elnyomás a mindörökké leltűnt idők szomorú emléke. A román nép és a nemzeti kisebbségek között létrejött testvéri kapcsolatok mindenben igazolják pártunknak a nemzeti jogegyenlőség követelését, amely a marx-lenini tanítások következetes alkalmazása és a nemzetiségi kérdés megoldásában szerzett szovjet tapasztalatok nyugszik.

Egészen más volt a nemzeti kisebbségek helyzete a múltban.

A burzsoáz-földesuri Romániában, a nacionalizmus és a szovinizmus a kizsákmányoló osztályok főlegvéré volt, a dolgozók elnyomásának fokozására. Az ország urai a nemzeti kérdést elmeresztéssel igyekeztek megfogni a dolgozó nép harci egységét s mindenféle diverzionista, nacionalista és faji irányzatot támogattak. A román burzsoáz-földesuri osztály, más nemzeti kisebbségek kizsákmányolókkal szövetségbe, kíméletlenül elnyomta mind a román, mind a nemzeti kisebbségekhez tartozó dolgozókat. A reakciós kormányok a nemzeti elnyomás hatalmát bővíteni kívánták, az országunkat és a nemzeti kisebbségeket legelmebb jogaitól is megfosztották. Az 1923-as alkotmány nem biztosított jogegyenlőséget a nemzeti kisebbségek számára és a román burzsoázia ennek segítségével kétszeres elnyomásnak vetette alá a más nemzeti kisebbségek dolgozóit. Vadállati pogromokat rendeztek és a burzsoáz-földesuri pártok, a vasgárdista diktatúra védelme alatt, százezrekre hozták a nemzeti kisebbségek ellen irányuló sovinszista törvényeket.

A hírhedt román nyelvviszsgálatok elítélőitől a „kisebbségeket” az államgépvezető. A nemzeti kisebbségeket igyekeztek elrománosítani és az általuk lakott vidékekre olyan tanítókat küldtek, akik a nemzeti kisebbségek elleni harci tervet a többség által bevezették. Az addig rendszerben a nemzeti kisebbségekhez tartozó dolgozó parasztságra és kisiparosokra. A különböző szakmákban végrehajtott úgynevezett romanizálás és a zsidó lakosság állampolgárságának felülvizsgálása a nemzeti kisebbségek üldözésének súlyosabb formái voltak, ami a zsidó lakosság deportálásával és tömeges kivégzésével érte el tetőfokát.

A nacionalista politika célja az volt, hogy a nép öntudatát megmegtévelytve, megakadályozzák a különböző nemzeti dolgozók egységesítését, megkísérelték a munkásosztályt és a dolgozó parasztságot szétválasztani, amely a munkásosztály vezetésével a romániai kizsákmányoló rendszer megdöntésére képes társadalmi erőt jelentett.

A nemzeti kisebbségek áruháza, a romániai uralkodó osztályok terrorja következtében megkísérelték a nemzeti kisebbségek kizsákmányolását, hogy megjavítsák gazdasági, kulturális és politikai helyzetüket. A munkásosztály pártja volt az egyetlen, amely következetesen harcolt a burzsoáz-nacionalizmus és a szovinizmus ellen, a dolgozók teljes jogegyenlőségét, tekintet nélkül azok nemzetiségére vagy fájára. Pártunk, megalakulásának első percétől kezdve, a nemzeti kérdésben szilárdan a marx-lenini tanítások megfogalmazásán alapuló állást, szembeállított a nemzeti kisebbségek elnyomásával, a nemzeti kisebbségek jogegyenlőségét hirdette és nemzeti egységükre való tekintet nélkül, közös harcra hívta fel az összes dolgozókat. Az illegális rendkívül súlyos feltételei között a Kommunista Romániai Pártja élénk agitációt fejtett ki a román burzsoázia áruháza ellen.

Már a Kommunista Romániai Pártja III. kongresszusán 1924 szeptemberében feladatként jelölték meg, hogy harcolni kell a nemzeti elnyomás minden formájával, az uralkodó nemzet és uralkodó nyelv elve, az iskolában, rádióban és a sajtóban folytatott romanizációs politika ellen. Harcolni kell a nemzeti kisebbségek teljes egyenlőségért, hogy résztvevők legyenek az állami adminisztrációban és használhassák anyanyelvüket az iskolákban és hivatalokban. A Kommunista Romániai Pártja V. kongresszusa szintén a párt egyik legfontosabb feladatának jelölte meg a nemzeti elnyomás elleni harcot és egységes harcra hívta fel az elnyomottakat a burzsoáz-földesuri rendszer megdöntésére.

Ez az állásfoglalás a proletariátus harcának megszervezte a nemzeti kisebbségek öntudatos dolgozó rétegeinek rekonszerválását és szövetségét. A nemzeti kisebbségek forradalmi szervezetei csatlakoztak a párhoz, a burzsoáz-földesuri rendszer, a fasizmus, a hitleri megszállás és az antonescusi diktatúra elleni harcban. Ebben a kemény küzdelemben a munkásos-

tály, a román nép, a nemzeti kisebbségek legjobb fia, mint Ilie Pintilie, Breiner Béla, Constantin David, Bernáth Andor, Filimon Sirbu, Pavel Tascenko áldozatukkal a dolgozó népek a nemzetiségi kérdésben felülemelkedő harci egységét jelképezték.

A nemzeti kérdés megoldása és a nemzeti kisebbségek jogegyenlősége csakis a népi demokratikus rendszer meghonosítása után vált lehetségessé. A nemzeti kérdés szempontjából döntő volt az a körülmény, hogy a munkásosztály magához ragadta a politikai hatalmat. A munkásosztály és a dolgozó parasztság államhatalma megszüntetett minden nemzetiellenes, vagy faji alapon történő megkülönböztetést. Ezzel egyidejűleg, amint arra Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtárs rámutatott, a nemzeti kisebbségek és a román nép jogegyenlőségének alapuló testvériség az államvezetés elve lett és e testvéri együttélés a demokrácia megszilárdulásának és fejlődésének fő tényezője lett országunkban.

A népi demokratikus állam megszüntette a nemzeti elnyomást, egyenlő jogokat adott a nemzeti kisebbségeknek és megteremtette a sokrétű fejlődésüknek kedvező feltételeket.

Államrendszerünk demokráciáját bizonyítja az a tény, hogy a hangsúly nem a nemzeti kisebbségek jogegyenlőségének formális hangsúlyozásán van, hanem azon, hogy a jogok gyakorlásához biztosították az anyagi feltételeket, hogy a burzsoáz-földesuri rendszer elnyomó politikája miatt keletkezett egyenlőtlenséget a román nép és a nemzeti kisebbségek között megszüntethessék. A népi demokratikus rendszer gondoskodik az ország összes vidékeinek gazdasági fejlődéséről, beleértve a nemzeti kisebbségek által lakott vidékeket is. A pártunk a nemzetiségi kérdésben a legteljesebb mértékben mutatja a Magyar Autonóm Tartomány megteremtése és felvirágzásának biztosítását. A Magyar Autonóm Tartományban lévő Erdőszentgyörgyön épült fel az ország leghatalmasabb hőerőműve, a múlt évben üzembehelyezett „Steaua Rosie” hőerőmű.

Szüntelenül fejlődik a formájában nemzeti és tartalmában szocialista kultúra. Marosvásárhelyen az Állami Székely Színház, Sepsiszentgyörgyön az Állami Magyar Színház működik. Marosvásárhelyen megjelenik a „Vörös Zászló” című napilap és az „Igaz Szó” irodalmi folyóirat, amely maga köré gyűjtötte az ifjú írók és költők egy csoportját. Közülük van Hajdu Zoltán, Sütő András, Papp Ferenc, Hajdu Győző irodalmi kritikus és mások.

A nemzeti kisebbségek népköztársaságunkban széleskörű politikai jogoknak örvendenek és a román néppel együtt részt vesznek az összes közérdekű problémák megoldásában. A nemzeti kisebbségek sorából a Nagy Nemzetgyűlésbe 77 képviselőt, a tartományi, rajoni, városi és községi néptanácsokba 13.000 képviselőt választottak. Tartományunkban a nemzeti kisebbségek dolgozó közül 1352 képviselőt választottak a tartományi, rajoni és községi néptanácsokba.

Országunkban a nemzeti kisebbségek szabadon használhatják anyanyelvüket az iskolákban, a hivatalokban, az igazságszolgáltatásban. A népi demokratikus rendszer éveiben jelentősen fellendült a nemzeti kisebbségek kultúrája. Magyar és német írók számos művét adták ki. Jelenleg több, mint 3.500 óvoda, általános- és középiskola működik a nemzeti kisebbségek 15 nyelvén. Nyolc felsőfokú tanintézet 16 fakultásán magyar nyelven adnak elő. Erdély és Bánát városában és falvaiban nagyszámú németnyelvű elemi iskola, liceum és technikai középiskola működik. Dobruzsza falvaiban 1951–52-ben mintegy 37.000 török, tatár, lipován, görög gyermek tanult anyanyelvén.

Aradtartományban több, mint 180 különböző fokozatu iskola áll a tartomány magyar, szerb, német, cseh, bolgár, szlovák nemzetiségű dolgozó gyermekeinek rendelkezésére.

Számos újság, folyóirat és könyv jelenik meg a nemzeti kisebbségek nyelvén. 1949-től mostanáig mintegy 4.800 könyv, több, mint 30.600.000 példányban jelent meg magyar, német, ukrán, szerb és más nyelveken. 12 állami színház, egy opera és más kulturális intézmény működik a nemzeti kisebbségek kulturájának fejlesztésére.

A különböző nemzetiségű dolgozók jogegyenlőségének biztosítása a román nép és a nemzeti kisebbségek testvéri együttélésének tartos alapja. Ez a testvéri együttműködés állami rendszerünk s: lárdszárának egyik forrása, olyan erő, amely előre viszi országunkat a szocializmus építésének útján.

Dolgozók a párt és a kormány legújabb határozatáról

A nagyszentmiklósi dolgozók véleménye

A nagyszentmiklósi iparvállalatok és termelőszövetkezetek dolgozói, a kollektivisták és egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztok egyaránt nagy meglepéssel vették tudomásul december 26-án az RMP Központi Vezetőségének és az RNK minisztertanácsának legújabb határozatát.

Számos dolgozó felkereste az újságot, hogy tájékozódjék. Meglepetéssel állapították meg a legtöbbben, hogy például a világításra használt petroleum ára — a határozat értelmében — 13,3 százalékkal csökkent.

En is befértem az állami és szövetkezeti üzletekbe s elbeszélgettem néhány dolgozóval a határozatról. Örömet és meglepetést fejezte ki például Negoji Vasile is. Rámutatott arra, hogy az egyes termékek árának csökkentésével, valamint azáltal, hogy mint alkalmazott pénzbeli megtérítésben részesül, ezennél könnyebben vásárolhat különböző közhasználati cikkeket egységes áron. Negoji Vasile elvtársnak ugyanis öt gyermeke van s érettk, valamint feleségeért elegendő pénzbeli megtérítést kap.

Hasonló a helyzete Vácar Nicolae-nak, akinek négy gyermeke van. Vácar Nicolae elvtárs örömmel fogadta, hogy a határozat előírja a gyógyszerárak tíz százalékos csökkentését.

— Ezennél olcsóbban vásárolhatom meg beteg fiamnak a szükséges orvosságokat — mondotta.

Bogdán Gábor levelező.

A dolgozó nők boldogan válogatnak az aradi „Universa” áruház bőséges választékából gyermekruhácskákat kicsinyeik számára.

Munkámmal hálálom meg a párt gondoskodását

A könnyüiparban dolgozom s ezért a II. pártkongresszus irányelveinek tanulmányozása során a könnyüipar fejlesztésének kérdése foglalkoztatott leginkább. Ekkor elhatároztam, hogy minden tölem telhető megteszek, s kiveszem részem abból a munkából, amelyet könnyüiparunk fejlesztéséért és ezzel egyidejűleg dolgozó népünk élet-színvonalának emeléséért folytatunk.

Elhatározásomat tettem követték. Fel-szabadulásunk 10. évfordulóját már mint élmunkás ünnepelem s azóta a kis vörös zászló le sem került munka-asztalomról. Szovjet munkamódszerek alkalmazásával 99 szá-

zálékos minőséget értem el és január 3-án 175 százalékra teljesítettem normámat.

Gyárainkban és üzemeinkben munkások százai és ezrei tettek magukévát a II. pártkongresszus irányelveit és dolgoztak fokozott erővel azért, hogy minél jobb életkörülményeket teremthessenek hazájukban. Ennek a lelkiismeretes munkának eredménye, a magasras cél felé törekvő alkotó munka gyümölcse, hogy népköztársaságunk 7. évfordulójára sor kerülhetett a jegyrend-szer eltörlésére. Mennyire vártuk már az időt, amikor fejlődésünknek ilyen magas fokára jutunk. Mi, az „Artex” ter-

Meglepetéssel fogadták az új árakat

Nagyszentpéter község dolgozó parasztjai lelkesen fogadták a Román Munkáspárt Központi Vezetőségének és az RNK minisztertanácsának a jegyrendszeren és a fejadagon alapuló ellátási rendszer megszüntetésével kapcsolatos határozatát.

A határozat ösztönzésül szolgál a dolgozó parasztság számára, hogy kitartóan folytassa a párt és a kormány által meghatározott feladatok megvalósítását a dolgozók életszínvonalának emelése érdekében. Községi szövetkezetünk vezető tanácsa idejekorán intézkedett, hogy az árakat átszámolják és kifizesszék az új árjegyzéket. December 27-én a szövetkezet a legkülönbébb árukkal bőven ellátva várta a vásárló közönséget. Az 1. számú üzletben Peici Emilia posztót, selymet és kartont vásárolt. Suciú Zamfira kollektivistá háztartási cikkeket szerzett be. A vásárlók meglepetéssel fogadták az új árakat.

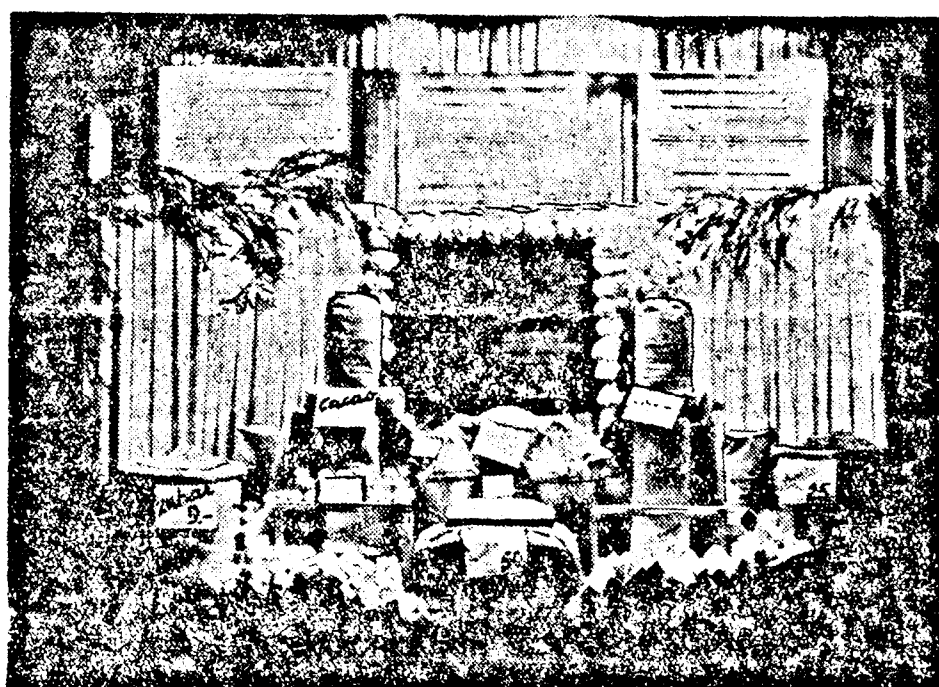
Nagyszentpéter község dolgozó parasztjai tudják, hogy az 1954. évi december 26-i párt- és kormányhatározat a munkásosztály és a dolgozó parasztság szövettségének további megerősödését eredményezi.

Maniú Ioan, levelező.

Naponta több ezer dolgozó vásárol lábbelit városunk cipőüzleteiben. Képünkön: Cipőpróba az aradi 16. számú OCL „Incalamintea” áruházban.

JEGY NÉLKÜL...

Telt áruházak és kirakatok jelzik dolgozó népünk életszínvonalának felfelé ívelését. Képünk az aradi 1. számú „Comalimet” áruház kirakata ábrázolja, amelyben a cukortól a kakaóig, a teától a szemeskávéig mindent megtalálunk.

Az épülő kommunizmus országából

N. Sz. Hruscsov a gyapottermelők között

A közelmúltban Nikita Szergejevics Hruscsov, az SzKP Központi Bizottságának első titkára többnapos látogatást tett a tadzsik kolhozokban. Útja során hosszan elidőzött a Gisszár és a Vahs völgyében, ahol részletesen tanulmányozta a négyzetes gyapottermelést. A Kujbisev-szovhozban glédában sorakoztak előtte az újfajta gyapotművelő gépek, a sürtösorú és négyzetes vetőgépek, kultivátorok (50, 55 és 60 centis sorközökkel).

Kurgán-Tübben, a Vahs völgyének székelyén résztvevő N. Sz. Hruscsov a gyapottermelő kolhoz-parasztoi és gépvezető tanácskozásán. Hruscsov felszólalásában hangsúlyozta, hogy Tadzsikisztán, amely így is első helyen áll a terméshozam tekintetében, megnövelheti finomszálú gyapottermelését, ha átáll a teljes gépesítésre, a négyzetes vetésre.

Nikita Szergejevics Hruscsov Tadzsikisztánból az üzbég fővárosba, Taskentbe utazott, ahol résztvevő a középázsiai és kaukázuson-tuli köztársaságok gyapottermelőinek négynapos tanácskozásán.

Üzbekisztán vetésterületileg a legnagyobb gyapottermelő köztársaság, de eredményei nem kielégítőek. A tanácskozás megbeszélte az üzbég minisztertanácsot, mert nem szorgalmazza eléggé a fejlett módszerek alkalmazását.

A tanácskozás a gyapottermelők legfőbb feladatává tette, hogy a földművelés kulturájának emelése útján növeljék a termés hozamot. Térjének át bátran a sorközök szélesítésére, a négyzetes művelésre, a teljes gépesítésre.

A moszkvaiak kezdeményezése

A moszkvaiak új, nagy kezdeményezése és annak visszhangja foglalkoztatja a szovjet sajtót ezekben a napokban.

A Szovjetunió Kommunista Pártja november 7-i jelszávaiban felhívta az ipar dolgozóit, hogy ha-

A gyárak, köztük a Dinamó, a Kompressor, a Kaucuk és a Vörös Október gyár, három év és kilenc hónap alatt elérték az ipari termelésnek azt a színvonalát, amelyet a minisztériumok 1955-re irányoztak elő részükre. E gyárak öt éves terv kezdete óta több mint másfél milliárd rubel értékű termékkel adtak többet a szovjet népgazdaságnak.

A hitlerfasiszták romhalmazzá változtatták a második világháború idején Sztálingrádot, a Szovjetunió hős városát.

Ma a romok helyén épült korszerű, hatalmas épületek hirdetik a szovjet nép alkotó erejét és mindent legyőző harciát a béke vívmányaiért. Képünkön a sztálingrádi Beke-utca háztömbjei láthatók.

táridő előtt fejezzék be az ötödik ötéves tervet, amelynek 1955 lesz az utolsó éve. Ennek a felhívásnak tett eleget 13 kiváló moszkvai gyár munkássága, amikor kötelezettséget vállalt a terv határidő előtti teljesítésére és ennek érdekében több feladatot elvégzésre.

Ez a siker maga is alkotói lendület és merészség mutat, de mindent még jobban érzékeltetik az új vállalkozások. A Vlagyimir Iljics gyár például a munka termelékenységét 1950-hez képest 80 százalékkal, a Kompressor 90 százalékkal kívánja növelni.

Mindez talán csak érdekes rekord lenne, de ma a Szovjetunióban nem az egyéni rekordokra van szükség, hanem arra, hogy a kiválóak magukkal ragadják a többieket. Ez történik most is. A moszkvaiak kezdeményezésére Leningrádtól Taskentig azt válaszolják az ipar dolgozói, hogy náluk is vannak barmalekók a terv határidő előtti befejezésére. Lehetetlen meg nem látni ennek az országos visszhangnak a mély értelmét: az egyéni boldogulás és az állami feladatok összefüggésének a megértése tükröződik benne.

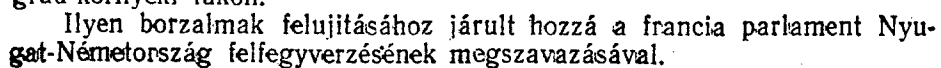
Vasalóval „varrt” ruha

Bizonyára meglepődnénk, ha ruhavásárlás közben olyan öltönyt tennének eléünk, amelyen még nagyítóval sem találunk a varrás nyomát. Pedig van már cérna nélkül varrt ruha. A szovjet kutatók olyan ragasztóanyagot készítettek, mely kiválóan helyettesíti a cérnát. Ennek segítségével az egyes ruhadarabokat nem varrják, hanem egyszerűen összeragasztják. Hogyan történik ez? A „BF-6” elnevezésű ragasztóanyagból készült keskeny hátyacsíkot a kiszabott szövet-vagy bélésdarabok közé helyezik, majd forró vassal átvásalják — és kész a „varrás”. A munka gyors, könnyű, a „varrat” tartós, a ruha mutatós. De mit csinálnak akkor, ha megkopik az öltöny és ki akarják fordítani vagy alakítani a fazon? Egy különleges oldattal könnyűszerrel felfejtik a „varrást”, amelynek nyomá sem marad a szöveten. A kutatók már azon fáradoznak, hogyan lehessen az egyes részleteimunkákat, mint például a gallér és a zsebek ragasztását, komplex gépesítés megoldani.

L e f o g j u k k e z ü k e t

a. „I. Szász Gyula,
Ranghef“ gyár él-
munkása.

Uira ezt akariák...

Részlet Jean Laffitte élmény-regényéből

MAUTHAUSEN

A fegyház kapui

Német katona fényképe alá*)

*) Az „Előre“ 2231. számából.

Fritz tanitotta meg öket, hogy nem jó a rablól
futni hagyni.

MAROSI BARNÁ.

MAROSI BARNA.

és megalázkodás „igenje“. A francia nyelvben nincs is ennek megfelelője.